

Kulinářská specialita blanického rytíře

strana 3

Zajímavé stavby zámekového parku turisté docení

strana 5

Pravonín vypustil pod horu další rytíře

strana 7

Pohádkové léto zpestří prázdniny dětem i dospělým

Osm pohádkových představení v zámekských kulisách obohatí prázdniny dětem. Zkrátka ale nepřijdou ani dospělí.

Vlašim – Na svou obvyklou prázdninovou porci pohádek se už nyní mohou těšit děti z Vlašimi, okolních obcí, i ty, které do města zavítají na víkend či prázdninový pobyt. Kulturní dům Blaník pro ně, stejně jako v předchozích letech, připravil v rámci Vlašimského pohádkového léta sérii divadelních představení, která budou moci děti společně s dospělým doprovodem shlédnout o prázdninách každý sobotní podvečer.

„První prázdninovou sobotu nejmenší diváky potěší veselý Žabák Valentýn v podání divadla Buchty a Loutky,“ uvedla ředitelka KD Blaník Markéta Pytlíková. O týden později budou malí i velcí návštěvníci Vlašimského pohádkového léta putovat za štěstím s divadlem Kapsa. Třetí červencovou sobotu pak v zámekském parku herci z divadelní společnosti Šus vystoupí s představením nazvaným Čtyři pohádky. Poslední sobota v měsíci bude patřit pohádkové klasice. „Dobrodružství dvou nerozlučných zvířecích kamarádů uvidí děti ve známé pohádce Karla Čapka. Tu si pro návštěvníky pohádkového léta ve Vlašimi připravilo divadélko Romaneto,“ doplnila Markéta Pytlíková s tím, že pokud by nepřálo počasí,

přesouvají se pohádková představení do KD Blaník vzdáleného jen pár desítek metrů od zámekového parku. Také druhá polovina prázdnin bude

na pohádky štedrá. Zahájí ji divadelní společnost Kejkklíř a plno dobrot vykouzlí v pohádce Stolečku prostří se. Druhou srpnovou sobotu ochladí

Sněhurka Malého divadélka Praha a týden na to se budou děti dívat na svět kolem sebe očima dřevěného panáčka Pinocchia. Toho k hradbám vlašimského zámku doprovodí Divadlo Já to jsem. Prázdninové pohádkové putování zakončí divadelníci z Kapsy s představením O princezně a drakovi.

„I o prázdninách pamatujeme na děti a jejich rodiče a touto akcí chceme rozšířit kulturní nabídku a oživit rekonstruovaný zámekský park,“ vysvětlila ředitelka pořádajícího Kulturního domu Blaník a doplnila, že zkrátka nepřijdou ani dospělí, pro něž je určeno večerní jemně lechtivé představení Lásky z Dekameronu v podání herců divadla Kapsa.

Vlašimské pohádkové léto se v předchozích letech setkalo s úspěchem, proto se organizátoři rozhodli v pohádkových kulisách zámku a Vlašimské brány představit kromě už známých divadel i další divadelní společnosti, které v minulých ročnících neúčinkovaly.

Jednotlivá představení začínají vždy od půl sedmé večer a na první pohádku se mohou nejmenší diváci těšit do 4. července, kdy léto s pohádkami odstartuje.

úvodník

Vážení přátelé,

Kraj blanických rytířů, svěbytný region ve středu České republiky, Vám nabízí mnoho zajímavých příležitostí k pěším a cyklistickým výletům s řadou atraktivních cílů. Na stránkách Rytířských novin Vám přinášíme informace o aktuálním dění ve zdejších kraji, o jednotlivých objektech našeho přírodního a kulturního dědictví, které můžete navštívit. Pokud budete mít zájem, rádi Vám na vybraných pěších výletech zajistíme průvodce – místního znalce.

Další podrobnosti můžete najít na webových stránkách www.blanictyritiri.cz, nebo v různých tiskovinách a publikacích, které vydáváme a jež můžete získat v infocentrech a na dalších místech v regionu.

Budeme rádi, když nám o svém putování krajinou pod památnou horou Blaník napíšete.

Přejeme Vám krásné léto plné zážitků.

redakce

Podblanicko nabízí pestrou všehochuť

Podblanicko – Na kole i pěšky se v letních měsících vyplatí zajet pod Blaník, horu opředenou bájemi a pověstmi. V jeho bezprostředním okolí naleznou turisté mnoho památek, románských kostelíků, nečekaných průhledů a míst k odpočinku a osvětlení. Podblanicko je protkáno sítí turistických cest, poznávacích stezek i cyklotras.

„Zdejší krajinu mám rád, není to žádné drama, ale ani nuda,“ vyznal se při jedné z návštěv scénarista a režisér Zdeněk Svěrák, který nedaleko odtud proto tráví volný čas na své chalupě. Charakterizoval tak krajinu na pohled malebnou, turisticky nenáročnou a proto oblíbenou a předurčenou k rodinné rekreaci.

K často navštěvovaným místům Kraje blanických rytířů patří přírodní rezervace Velký a Malý Blaník a rezervace Podlesí s Částrovickými rybníky.

„To je významná oblast nálezu některých chráněných živočišných a rostlinných druhů. Základní cha-

rakteristikou oblasti je mozaika lesů, polí, luk a menších rybníků, s vhodně začleněnou zástavbou obcí a četnými historickými památkami. Centrální masiv Velkého a Malého Blaníku pokrývají původní bučiny a smíšené suťové lesy. Přírozenou osou oblasti je romantická říčka Blanice, říká pracovník Správy CHKO Blaník Martin Klaudys. Pěší turisté, ale i ti, kteří dávají přednost bicyklu, obdivují nejčastěji výhled z dvaatřicetimetrové dřevěné rozhledny na vrcholu dominanty kraje, bájněho Blaníku. Stavba pochází z roku 1941 a v jejím nitru se mohou znavení poutníci také občerstvit. V malebném městečku Louňovice pod Blaníkem mají možnost příznivci historie a architektury obdivovat zámek, barokní panský dvůr se zdobnými štíty nebo kostel Nanebevzetí Panny Marie. Další zajímavostí je jeden z možných cyklistických okruhů Románská stezka, který propojuje románské kostely v Libouni, Kondraci, Pravoníně a Načeradci.

Hvězdárna umožní i prázdninová pozorování

Vlašim – Vstříc zájemcům o pravidelná pozorování letní noční oblohy vychází Vlašimská astronomická společnost (VAS), která už více než deset let provozuje zdejší hvězdárnu.

„O prázdninách budou moci zájemci o astronomické dění navštěvovat hvězdárnu pravidelně. Až do září máme otevřeno každý pátek. V jiné dny a v ostatních měsících je potřeba si návštěvu předem telefonicky domluvit,“ informoval Jan Urban z Vlašimské astronomické společnosti a doplnil, že na pátky bývá obvykle připraven program pro veřejnost, ve kterém nechybí promítání, ukázky dalekohledů, přednášky a za jasné oblohy pozorování hvězd prostřednictvím přístrojů nebo z plošiny hvězdárny.

„Během letních měsíců jsou dobře vidět souhvězdí letní a podzimní oblohy, planeta Jupiter, záblesky jasných družic. Při bezměsíčné noci také Mléčná dráha,“ říká Jan Urban. Pozorování nebeského dění je doprovázeno výkladem členů VAS, kteří

dávají přednost individuálnímu přístupu k návštěvníkům hvězdárny. Ta je o prázdninách otevřena od 21 hodin, v září od 20 hodin.

Každý, kdo by si chtěl splnit tajné přání, má k tomu ideální příležitost mezi 10. a 20. srpnem, kdy je na noční obloze možné pozorovat meteorický roj Perseid. V tomto období jich můžeme vidět až kolem stovky za hodinu.

„Perseidy patří k nejstarším známým meteorickým jevům. Jejich název je určen podle souhvězdí, ze kterého zdánlivě vylétají,“ řekl zástupce amatérských astronomů s tím, že Perseidám se také lidově říká slzičky svatého Vavřince, protože se pravidelně objevují kolem 10. srpna, kdy má Vavřinec svátek. Bývají též lidově označovány jako padající hvězdy.

Český smaragd na turisty nezapomíná

Trhový Štěpánov – Podpořit cestovní ruch a zvýšit atraktivitu kraje Podblanicka chce mikroregion Český smaragd, který získal název podle barvy vzácného polodrahokamu a lesů, které se v okolí rozprostírají. Zdejší region má z důvodů dostupnosti a současně minimálně narušené krajiny s typickým venkovským prostředím velký potenciál být do budoucna atraktivním turistickým cílem. Z tohoto důvodu je ideálním pro venkovskou turistiku, kterou vhodně doplňují zážitky projektu Kraje blanických rytířů. Jedním z projektů je oživení Javornické hůry v nadmořské výšce 583 metrů.

„V budoucnu by novou dominantou regionu Český smaragd měla být pětatřicet metrů vysoká rozhledna na Javornické hůře. Ta se tak stane netradičním cílem turistů, kteří zde naleznou soubor optických a zvukových prvků, jako je například větrná harfa, varhany, dalekohled, periskop a počítáno je i s dalšími aktivitami,“ informoval předseda mikroregionu Václav Nekvasil s tím, že ke spolupráci na přípravu těchto originálních a netradičních prvků rozhledny byli

přizváni výtvarníci pod vedením Petra Nikla, člena výtvarné skupiny Tvrdohlaví. Ten má už za sebou řadu zkušeností v realizaci uměleckých prvků využitelných k dětským hrám.

Součástí rozhledny bude miniobčerstvení. K objektu nebude přivod elektriny, proto zde budou umístěny fotovoltaické panely na výrobu elektrické energie. Javornická hůra tak nabídne nejen neznámé pohledy na krajinu Podblanicka, ale stane se novým cílem, za kterým se vyplatí turistům dojet i za necelou hodinku vzdáleného hlavního města.

Turisté zájemající se o historii mají už nyní možnost zajít na místní židovský hřbitov, který je velmi zachovalý a udržovaný. Zde bude v rámci projektu opravena přístupová cesta a zbudováno malé parkoviště pro zhruba pět automobilů. Je pamatováno i na cyklisty, kteří zde budou moci využít stojanů na kola a chybět nebude ani mobiliář v podobě informační tabule s popisem této jedinečné historické památky města.

Další připravovanou aktivitou v mikroregionu je oprava a zpřístupnění kostnice u kostela sv. Petra

○ Židovský hřbitov v Trhovém Štěpánově

ve Zdislavicích. Jde o menší stavbu, o které z okolí mnoho lidí neví, byť svou výzdobou připomíná v ma-

lém světoznámou kostnici v Sedlci u Kutné Hory. Zdislavická kostnice byla vybudována na začátku 19. sto-

letí a obsahuje pozůstatky téměř 200 obětí morových nákaz z druhé poloviny 18. století.

Podblanické ekocentrum podporuje místní zdroje

Vlašim – Jedním z mála míst v regionu, kde mohou zájemci najít bioprodukty, jako kávu, čaj, sušenky, kakao, čokoládu, víno a další výrobky, je ekocentrum v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim. Ten zaznamenává v posledních letech vzestup zájmu o ekovýrobky včetně těch s označením Fair Trade. Lidé sem nechodí pouze pro přírodní produkty, ale stále častěji také pro radu, kterou získají ochotně a zdarma od pracovníků ekocentra.

„Vedle potravin s označením Bio u nás návštěvník může najít i produkty kontrované přírodní kosmetiky, které dobře snášejí lidé s citlivou pokožkou a alergií,“ říká Jan Urban z Podblanického ekocentra s tím, že kontrovaná přírodní kosmetika je vyráběna z nejkvalitnějších, čistě přírodních surovin z kontrovaného zemědělství. Neobsahuje žádné syntetické konzervační látky, barviva, ropné

přírodní přísady ani parfemaci. Místo nich využívá dary přírody v podobě čistých rostlinných olejů.

„Kosmetika s touto ochrannou známkou je zároveň ohleduplná k životnímu prostředí a není testována na zvířatech,“ doplnil Jan Urban. Mezinárodně uznávaná známka kont-

rolované přírodní kosmetiky současně zaručuje, že certifikované výrobky obsahují pouze složky pocházející z čistě přírodních zdrojů, zatímco označení přírodní kosmetika může použít pro své produkty v zásadě jakýkoliv výrobce a nikdo dodržování těchto pravidel nekontroluje.

Ekoobchůdek vlašimských ochránců přírody také podporuje místní výrobce a tak tu můžeme najít i řemeslné výrobky do zahrady, jako ptačí budky nebo nejrůznější domečky pro živočichy.

„Z místních produktů nabízíme skleněné mozaiky Venduly Mátlové, korálkové náramky a pletené kožené prstýnky Michaely Havelkové, drhané náramky, náušnice, nákotníky a náhrdelníky Ivy Keclíkové, patchwork Jany Petrůškové a olejové monotypy Stanislava Příhody,“ uvádí příklady podpory regionálních výrobců Jan Urban.

Podblanická galerie rozjždí čtvrtou sezonu

Vlašim – Přes sto listů umělecké grafiky se podařilo získat vlašimské Podblanické galerii ČSOP od bývalého Klubu přátel výtvarného umění, dalším přírůstkem do galerijních sbírek je dar v podobě sedmi uměleckých sítotisků od akademického malíře Jaroslava Sůry. Letošní sezona bude pro galerii a její příznivce už čtvrtá v pořadí.

měly být také nové přírůstky místních výtvarníků do galerijního archivu.

„V létě máme v plánu uspořádat výstavu s názvem Výtvarná recese, která není určena jen výtvarníkům, ale všem zájemcům o aktivní provedení veselého díla,“ řekl Stanislav Příhoda a doplnil, že v průběhu prázdnin by tuto humornou výstavu

○ Jednou měsíčně se nad plány činnosti Podblanické galerie ČSOP scházejí členové klubu. Na fotografii Stanislav Příhoda.

„Sůry sítotisky nesou poetické názvy jako například Probuzení, Zlatovláska, Pocta mládí nebo Královnička,“ informoval vlašimský výtvarník a předseda Klubu přátel Podblanické galerie Stanislav Příhoda, z jehož popudu ve Vlašimské bráně galerie výtvarníků regionu vznikla. Právě tady se kromě stálých i dočasných výstav mohou návštěvníci kochat i neobvyklými pohledy na město, vlašimský zámek a park.

Do další sezony vstupuje Podblanická galerie a lidé kolem ní s tím, že by rádi nainstalovali otočný panel s dvěma desítkami ploch pro prezentaci nových uměleckých děl a vystaveny by

měly shlédnout návštěvníci vlašimského zámku a parku. Členové klubu chtějí i nadále pokračovat ve shromažďování děl a dokumentace o malířích Podblanicka a plánují rozšiřovat i galerijní knihovnu tvořenou převážně z darů členů a příznivců výtvarného umění Podblanicka.

„Uvítáme i nové členy, naše dveře jsou otevřeny každému, kdo má zájem o spolupráci ve výtvarné nebo výstavní činnosti,“ dodal vlašimský výtvarník.

Podblanickou galerii v rekonstruovaných prostorech Vlašimské brány zřídil a s podporou Města Vlašimi provozuje Český svaz ochránců přírody Vlašim.

Kulinářská specialita blanického rytíře Zpražené chudé brambory

Počet porcí: kolik se udělá
Doba přípravy: 1/2 hodiny
Ingredience:

1 kg brambor
3 ks bobkového listu
5 kuliček nového koření
cca 30 dkg hladké mouky
1/4 másla
(může být i sádlo nebo olej)
celý pepř, tymián, sůl
citron či ocet na dochucení

Oloupané brambory nakrájíme na kostičky a dáme vařit do osolené vody spolu s kořením. Na 1 kg brambor použijeme asi 8–10 kuliček pepře, 5 kuliček nového koření, 3 menší bobkové listy, špetku tymiánu. Můžeme přidat i kmín, ale není nutné. Mezitím si z mouky a tuky přichystáme jíšku. Když jsou brambory skoro vařené, slijeme přebytečnou vodu a necháme pouze trochu

vody na dně. Do brambor vmícháme jíšku a chvilku povaříme. Na talíři okyselíme octem, či citronem.

Tip: Pro bohatší variantu můžeme přidat hovězí maso. Máme-li maso,

pak vše vaříme ve vývaru a vařené nakrájené hovězí přidáme nakonec.

Autorem receptu je paní Amálie Poncová z Benešova

Podblanické infocentrum je na sezonu připraveno

Vlašim – Od počátku letošního roku funguje pod hlavičkou vlašimského městského úřadu infocentrum Vlašim. Více než rok už je také v provozu pracoviště infocentra s internetovou studovnou v prostorách rekonstruovaného vlašimského nádraží. Podblanické infocentrum se stalo příspěvkovou organizací města, která je svým zaměřením orientována převážně na turistický ruch, ale slouží i samotným obyvatelům regionu. Příprava na novou turistickou sezonu začíná už ale mnohem dříve. Na turisty je třeba myslet už během zimy, kdy tolik návštěvníků do regionu nepřijíždí.

„Jsme tu nejen pro turisty, ale i pro místní obyvatele. Před zahájením sezony bývá hodně kulturních akcí, které pomáháme organizovat a propagovat. Návštěvníci také využívají veřejný internet, internetová studovna má otevřeno do pozdních odpoledních hodin,“ říká vedoucí infocentra ve Vlašimi Lenka Röschelová a dodává, že v tomto období se také prodává

Už více než rok funguje internetová studovna Podblanického infocentra na vlašimském nádraží.

hodně vstupenek na pražská divadelní představení. Zimní období je pro pracovníky příspěvkové organizace také časem příprav na veletrhy cestovního ruchu v Brně a v Praze. „Na obou veletrzích vždy propagujeme region Kraje blanických rytířů,“ uvedla Röschelová, podle níž návštěvnost ani v zimních měsících nebyla zanedbatelná. Aby letní turistická sezona proběhla bez problémů, je třeba se na ní připravit

už v zimě. Pracovníci infocentra připravují tipy na výlety, zpracovávají návštěvnost zajímavých míst spojených s aktivní turistikou, ubytováním i stravováním ve Vlašimi a okolí, chystají nové propagační materiály a spolupracují s radnicí a místními organizacemi na propagaci sportovních a kulturních akcí.

„K stávajícím suvenýrům, které jsou u nás k dostání, přibudou letos nové, sběratelsky velmi žádané štítky na hole,“ doplnila vedoucí Podblanického infocentra.

Turistickou sezonu vedle tří pracovníků infocentra pomáhají zajišťovat také brigádníci z řad studentů. Bez nich by se podle vyjádření vedoucí infocentra široká škála služeb při zvyšujícím se zájmu turistů dala stihnout jen stěží. „Studenti zajišťují hlavně prohlídkový okruh, v němž turisté navštíví Starý hrad, opravený Čínský pavilon a získají informace o přírodních a historických zajímavostech vlašimského parku,“ doplnila Röschelová.

Prohlédněte si Vlašim nejprve z pohodlí domova

Vlašim – Než se rozhodnete navštívit město nedaleko bájné hory Blaník, můžete se projít po zajímavostech a památkách města na Blanici a neudělat při tom ani krok. Zdejší radnice zpřístupnila na internetových stránkách www.nasevlasim.cz novou virtuální prohlídku, kde se může každý seznámit s celkem pětácti panoramatickými pohledy. Na nich nechybí například pohledy na všechny tři náměstí, vlašimský zámek, koupaliště, důležité křižovatky, různá sportoviště či pohledy na romantické stavby v zámeckém parku.

„Tento projekt slouží jako moderní propagační nástroj města a je v tomto ohledu unikátní,“ říká vlašimský

starosta Luděk Jeništa s tím, že interaktivní panoramatické fotografie jsou spolu vzájemně propojeny a systém s nimi umožňuje otáčet a rozhlížet se v úhlu 380 stupňů. Možnost přiblížení nechá nahlédnout i do detailu obrázků.

Škoda jen, že žádný z pětácti panoramatických pohledů nezachycuje Památník padlým a ani jeden z vlašimských kostelů, jehož věže k panoramatu města neodmyslitelně patří,“ říká vlašimský farář Církve československé husitské Zdeněk Krušina. Současně však věří, že tuto chybu se město pokusí napravit a počet interaktivních pohledů není konečný.

Internetová virtuální prohlídka Vlašimi koresponduje s dřívějším záměrem radnice zatraktivnit město pro turisty a navazuje tak na předchozí, především rekonstrukční projekty, na něž se podařilo získat peníze z fondů EU.

Dotace putují na ochranu přírody

V současnosti se realizuje nebo připravuje k realizaci na Podblanicku řada projektů zlepšujících životní prostředí regionu. Jedná se především o obnovu zeleně ve městech a obcích, výstavbu rybníků, revitalizaci toků nebo obnovu stromořadí podél cest. O záměrech, jež napomohou ke zlepšení životního prostředí a zvýšení atraktivnosti regionu, informoval **Karel Kříž** z Českého svazu ochránců přírody ve Vlašimi.

Ing. Karel Kříž

O jaké projekty je ze strany žadatelů největší zájem?

Nejvíce v současnosti pomáháme připravovat projekty na obnovu zeleně v obcích a na obnovu nebo výstavbu rybníků. Je to způsobeno i tím, že se nám díky podpoře Evropské unie daří získávat na tyto projekty finanční prostředky formou dotací. Je tak možné se pustit i do finančně náročnějších akcí, jako je například rekonstrukce zeleně v celé obci najednou.

Komu konkrétně pomáháte se získáváním dotací?

Nejčastěji jsou to obce a spolupracujeme i s řadou soukromých osob. Nejvíce pak při rekonstrukci rybníků nebo při výsadbě zeleně ve volné krajině.

Jaká je úspěšnost získání dotace?

Na všechny projekty jsme žádali o dotace a byli jsme úspěšní. Například na obnovu zeleně v zámeckém parku

ve Vlašimi se nám podařilo v průběhu uplynulých osmi let získat ve třech etapách čtyřicet milionů korun ze Státního fondu životního prostředí a Operačního programu Životní prostředí. Deseti až dvaceti procenty během trvání projektu přispívalo Město Vlašim.

Jaké projekty připravujete v současnosti?

Mezi největší asi patří komplexní rekonstrukce zeleně ve Vlašimi, v Benešově, Sázavě a Týnci nad Sázavou. Doufáme, že budeme při žádostech o dotace úspěšní a postupně do roku 2013 se podaří v těchto městech dát do pořádku většina veřejné zeleně. Dále připravujeme pro Město Benešov rekonstrukci Konopištského rybníku, s Městem Vlašim rekonstrukci rybníků v Bolíně, Chobotě a Březině. Ale to je samozřejmě jen část výčtu připravovaných akcí.

Je toho skutečně mnoho a asi se teď dlouho nebudete nudit. Mohou se na vás obrátit i další případní zájemci o zlepšení životního prostředí na Podblanicku?

Určitě. Rádi pomůžeme každému, kdo má zájem zlepšit životní prostředí v našem okolí. A pokud na realizaci jeho záměru existuje nějaký dotační titul, pokusíme se mu pomoci i získat finanční prostředky. Stačí když nás kontaktuje v našem sídle v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim.

Načeradec tvoří vrchol podblanického trojúhelníku

Načeradec – Městečko, které spolu s Kondrací a Louňovicemi uzavírá v pomyslném trojúhelníku bájnou horu Blaník, to je Načeradec. Hora opředena četnými pověstmi je také při sjezdu do obou nedalekých obcí dobře viditelná.

Místní dominantou, která ihned při příjezdu na načeradské náměstí zaujme, je románský kostel svatého Petra a Pavla, v jehož těsném sousedství stojí jako pozůstatek opevnění kostela stará bašta z roku 1278. Ta je dnes přestavěna ve zvonici s jeden a půl tunovým zvonem z počátku šestnáctého století.

„Načeradec se může pochlubit

psaným Načeradským mísálem. Je to jedna z vůbec nejzajímavějších českých pamětihodností svého druhu v republice. Je psán na pergamenové fólii a pochází ze třináctého století,“ řekl starosta Načeradce Jiří Jelínek. Za zmínku určitě stojí i nedaleký barokní zámek s parkem a sochou sv. Jana Nepomuckého. Dovnitř se ovšem návštěvník nedostane, je v něm umístěn výchovný ústav.

Načeradec býval ještě před sto lety důležitým centrem Podblanicka. Pra-

videlně se tu konalo sedm výročních trhů, fungovaly dvě zájezdní hospody, čtyři šenkovny, sedm obchodů se smíšeným zbožím, pět řeznictví, tři obchody s dobytkem a jeden obchod s obilím. V provozu byl i pivovar, cihelna, tři mlýny. Dařilo se tu hlavně obuvníkům.

Načeradecká radnice se proto snaží navázat na bohatou historii městečka v Kraji blanických rytířů. Pečuje o sakrální památky, jako je před časem obnovená barokní křižová cesta se čtrnácti kapličkami. Díky faktu, že

Načeradec byl vyhlášen městskou památkovou zónou, se zdejší radnici daří dosáhnout i na ministerské dotace, které slouží k údržbě historických objektů.

Daří se tu i rekreaci a turistice. V loňském roce odtud například startoval Cyklořtíř 2008, akce na které se sjedou cyklisté z blízkého i dalekého okolí, aby zahájili každoroční začátek cyklistické sezony v kraji. Turisté se z městečka mohou vypravit na nedaleký Blaník, na jehož vrchol s rozhlednou v podobě husitské hlásky je dove-

de zelená turistická značka. Vedení radnice plánuje i další zatraktivnění okolí obnovením původních, dnes už většinou zaniklých, cest. „Jedna z nich vedla například z Načeradce do Pravnína,“ uvedl starosta Načeradce s tím, že k obnovení cest a vybudování několika zastavení s mobiliářem je třeba využít evropských dotačních titulů.

Městečko se vyznačuje čilým společenským životem, aktivní jsou zejména spolky, jako jsou zdejší ochotníci, dobrovolní hasiči nebo včelaři.

Louňovické infocentrum oslavilo půlkulaté výročí

Louňovice pod Bláníkem – Přesně pět let úspěšného fungování má za sebou informační centrum v Louňovicích pod Bláníkem. To zahájilo svou činnost v červnu 2006 ve spolupráci obce a mikroregionu Bláník za použití dotací ve výši 468 tisíc korun z ministerstva zemědělství. Turisté a návštěvníci městyse pod bájným Bláníkem mohou zdejší infocentrum navštívit vždy od úterý do soboty. V těchto dnech se jim budou věnovat pracovníci infocentra a poskytnou jim žádané informace o pamětihodnostech zdejšího kraje, historických zajímavostech, kulturních a sportovních akcích doporučí jim tipy na výlet nebo pomohou zajistit ubytování a poradí, kam se obrátit, potřebují-li další služby nebo pomoc. Samozřejmostí je veřejný přístup na internet a prodej propagačních materiálů a upomínkových předmětů.

„Turistické informační centrum je zařízení, poskytující v oblasti svého působení komplexní bezplatné informace o všech službách souvisejících s cestovním ruchem,“ říká starostka Louňovic Růžena Kučerová s tím, že louňovické infocentrum se podílí také na zajišťování různých akcí, jako jsou Svatováclavské slavnosti, Podblanický hudební podzim a Jarní slavnosti u keltského ohně.

A o co se turisté v Louňovicích zajímají nejvíce? Největší zájem je o louňovický raně barokní zámek z poloviny sedmnáctého století, barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie, pozůstatek klášterního zdiva z lomového kamene, pomník postavený na počest místního rodáka,

barokního hudebního skladatele Jana Dismase Zelenky. Značné množství lidí si nenechá ujít výstup na Velký Bláník s rozhlednou na jeho vrcholu a zříceninu barokní kaple sv. Máří Magdaleny na Malém Bláníku. Turistickou zajímavostí je i kámen, který měl být původně zazděn do základů Národního divadla v Praze, jelikož však jeho rozměry nevyhovovaly, byl později umístěn do nároží budovy

bývalého pivovarského sklepa.

Milovníci historie určitě navštíví stálou zámeckou expozici nazvanou Nejstarší dějiny Louňovic pod Bláníkem ve světle historicko-archeologického výzkumu. Ta obsahuje výsledek více než pětadvaceti letého archeologického výzkumu jak v Louňovicích, tak i na obou Blánících. Uvidíme zde středověké nádoby z louňovického klášterního zdiva, vzácné užité nádoby zdobené gotickými nápisy, které jsou louňovickou specialitou. Expozice je

sestavena chronologicky tak, že druhá místnost seznamuje s nálezy z doby počátků louňovického kláštera, třetí sál dokumentuje dobu hospodářského vrcholu kláštera a jeho ekonomického zázemí i jeho pozdější náhlý zánik na samém počátku husitských válek. V tomto sále jsou vystaveny i nálezy ze zjišťovacího výzkumu na Malém Bláníku. Čtvrtá místnost se nachází v rondelu louňovického zámku a jsou

v ní instalovány nálezy z doby po zániku kláštera, kdy se po odchodu církevní vrchnosti začaly Louňovice za šlechtických majitelů vyvíjet v dnešní městečko.

V prostorách zámku se nachází také Včelařské muzeum Podblanicka, kde jsou umístěny všechny historické předměty a písemnosti mající vztah k českému včelařství Podblanicka. Jedná se o staré úly, medomety, kuřáky, kleště, rozpěrky, lisy na mezistěny, rojáky, fotografie a novinové články.

Ochrana památek a přírody – příležitost k rozvoji regionu?

Ochrana přírody a krajiny bývá často vnímána jako brzda ekonomického rozvoje. V kraji pod Bláníkem se tyto dva zájmy daří dobře skloubit Českému svazu ochránců přírody Vlašim (ČSOP). Příkladem z poslední doby je projekt ČSOP „Kraj blanických rytířů“.

Organizace Českého svazu ochránců přírody ve Vlašimi od svého založení v r. 1990 ochránila mnoho přírodních a kulturních památek. Nejdříve realizovaným projektem je obnova vlašimského zámeckého parku, vše začalo zastavením kácení památných stromů v r. 1991. Postupně se podařilo prosadit zřízení správy parku, návštěvního řádu, vybudovat naučnou stezku parkem a dnes ČSOP realizuje obnovu přírodních prvků a podílí se na projektech Města Vlašim zaměřených na obnovu zdejších památek. ČSOP se také stará o 50 hektarů orchidejových luk a rašelinišť na Podblanicku a jalovcové stráně u Nemíže. V krajině nejviditelnějším projektem je obnova alejí v zemědělské krajině, kterých ochránci na Podblanicku vysadili 200 km.

Mezi účelová zařízení ČSOP na Podblanicku patří Stanice pro zraněné živočichy, Podblanická galerie ve Vlašimské bráně či Podblanické ekocentrum, věnující se především ekologické výchově a osvětě. Zajímavou aktivitou je sad starých a krajových odrůd ovocných dřevin, který ČSOP buduje u Jetřichovic na ploše pěti hektarů.

V posledních letech se vlašimští ochránci přírody, kteří nyní sdružují kolem 200 členů, začali věnovat rozvoji šetrného turistického ruchu. „Již tradičně spolupracujeme na ochraně cenných lokalit s vlastníky

a uživateli pozemků a obcemi. Bylo nám ale jasné, že to pro získání místních obyvatel pro ochranu přírody a památek nestačí. Proto jsme začali podporovat rozvoj šetrného turistického ruchu, pro který je zachovalá příroda a památky podmínkou“ říká Pavel Pešout, předseda ČSOP Vlašim. Po roce 1999 proto zakládají Podblanické infocentrum, o.p.s. Český Merán, o.s. Greenways Praha – Vídeň, aktivně pracují v Posázaví o.p.s. a realizují řadu rozvojových projektů. Tím posledním je Kraj Blanických rytířů.

V rámci projektu Kraj blanických rytířů se daří propagovat region pod Bláníkem jako místo se soustředěným a zachovalým přírodním a kulturním dědictvím, které stojí za to navštívit. Projekt Český svaz ochránců přírody ve Vlašimi realizuje ve spolupráci s městem Vlašim, městysem Louňovice pod Bláníkem, obcemi Kamberk, Kondrac, Načeradec, Pravonín, Ratměřice, Veliš a Mikroregionem Český smaragd. Projekt Kraj blanických rytířů spatřují jako jeden z nejdůležitějších, ve kterém se zúčastňuje ochrana a péče o kulturní a přírodní památky“ dodává k tomu starosta Města Vlašim Luděk Jeništa.

Zajímavé stavby zámeckého parku turisté docení

Čínský pavilon

Vlašim – Trojice novogotických vstupních bran do vlašimského zámeckého parku jsou dnes vyhledávanými turistickými cíli. Tyto stavby prošly v posledních letech rekonstrukcí a umocňují romantické prostředí parku.

Znosimská brána stojí na místech, kde před vybudováním parku býval mlýn a soukenická valcha. Nad jejím vstupem je umístěna kamenná hlava tura, erbovního zvířete rodu Auerspergů. V současnosti je v bráně umístěno občerstvení pro příchozí

návštěvníky parku. Jen pár kroků odtud trůní pískovcové sochy, které městu věnovali účastníci vlašimského sochařského symposia. Domašínská brána je vyhledávána hlavně rodinami s dětmi pro množství umístěných herních prvků a možnost využít restauračních služeb v romantickém prostředí, výbornou kuchyní a venkovním posezením. V poslední z trojice vstupních bran, Vlašimská, kterou provozuje ČSOP Vlašim, je umístěna Podblanická galerie. Ta soustřeďuje díla regionálních amatér-

ských i profesionálních výtvarníků.

„V předchozích letech nebyl vlašimský zámek a park tolik vnímán jako turistický cíl. Teprve zpřístupněním nových objektů a nabídkou průvodcovských stravovacích a dalších služeb se podařilo vytvořit kvalitní zázemí pro návštěvníky. Ti tak mají díky průběžné propagaci k dispozici i podstatně více informací o našich aktivitách,“ řekla vedoucí Podblanického infocentra Lenka Röschelová.

Vlašimským zámeckým parkem prochází naučná stezka s šestnáct-

ti zastaveními. Stezka seznamuje s výskytem zdejších živočišných i rostlinných zástupců i unikáty parku. V roce 2005 vlašimští ochránci přírody prodloužili a rozšířili stezku o nová zastavení a byla obnovena původní pěšina a schodiště ve stráni pod Samsonem

Najdete ji naproti Čínskému pavilonu, kde je možné sejít po schodišti k náhonu a zde nad vodou projít po mostku kolem skály k prostoru, na kterém bylo umístěno zámecké koupadlo. Následně můžete

pokračovat k mostu přes náhon dále po naučné stezce.

Začátek trasy k Samsonovi je vlevo za kamenným mostem k Domašínskému mostu. Jde o obnovu historické trasy skalami s mostem přes skalní průrvu. V její horní části se dostanete zpět dolů po schodišti k torzu sochy Samsona. Průchozí je stezka také shora, kde se na ní dostanete na trase naučné stezky parkem.

V Kondraci vsadili na turisty, získali další miliony

Kondrac – V aktivní turistické centrum by se v budoucnu měla proměnit zdejší fara. Na projekt Farního muzea a společenského centra, které by mělo fungovat na principu zážitkové turistiky, se obci prostřednictvím autorů projektu podařilo získat zatím historicky největší dotaci.

Celkem třináct milionů korun uhradí Evropská unie prostřednictvím Regionálního operačního programu na podporu rozvoje cestovního ruchu. Ze čtrnáctimilionového projektu tak z obecní pokladny půjde na proměnu historického objektu stojícího na návsi jen sedm a půl procenta.

„Farní muzeum bude sloužit turistům a návštěvníkům Kraje blanických rytířů. Kromě autentického, více než stoletého interiéru, získají návštěvníci informace o životě na faře prostřednictvím interaktivních panelů,“ přibližuje náplň budoucího turistického centra spoluautor projektu Petr Zapletal s tím, že tak vznikne i kvalitní zázemí pro tradiční akce, které obec každoročně organizuje.

K dispozici tu bude mimo jiné také

řemeslná dílna, v níž si budou moci návštěvníci vyrobit svíčky, ruční papír nebo tisknout na knižtisku obrázky

s dobovou tematikou církevních svátků.

„Na farské zahradě vznikne bylinková zahrádka se symbolickým význa-

mem, místa pro odpočinek i pastvu ovcí a koz, které k farnímu hospodářství patřily,“ říká Petr Zapletal a do-

dává, že využita bude i budova bývalé márnice, kde bude instalována výstava o historii obce. Podle předkladatelů projektu by Farní muzeum navazovalo na předchozí turistické aktivity, zejména na před časem zprovozněnou turistickou ubytovnu. Turistickou atraktivitu obce by vedle Farního muzea mělo zvýšit i vyznačení nových cyklotras s turistickým mobilářem a instalace naučné stezky Rok na vsi. „Ta by měla vést z Kondrace do Ostrova. Na interaktivních panelech při obnovené komunikaci bude seznamovat turisty s jednotlivými ročními obdobími ve vztahu k tradičnímu životu na venkově,“ dodal Zapletal.

Vlastní přestavba několik desítek let nevyužitého objektu fary podle starosty Kondrace Miroslava Matouška začala již letos na jaře a první návštěvníci by se do nového muzea mohli podívat v dubnu 2010.

„Čím úspěšnější jsme v získávání prostředků, tím větší starosti máme s částí peněz, které musíme dát z vlastního rozpočtu,“ poukazuje na souvislosti úspěšných projektů Miroslav Matoušek.

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ Vás zve na interaktivní stezku

Dendrofon

Naučné panely

Poznávání hub

S RYTÍŘEM NA BLANÍK

Obousměrnou stezku v délce 4 km můžete začít u geologické expozice nad Kondrací nebo na úpatí Blaníku nad Louňovicemi

- Zábava pro děti i rodiče
- 17 dětských zastavení
- 13 informačních panelů
- Rozhledna s občerstvením na Velkém Blaníku

Veliš: Nenápadná perla Kraje blanických rytířů

○ Kostel sv. Josefa

Veliš – Cyklotrasa Po stopách blanických rytířů zavede návštěvníky regionu do Veliše, typické zemědělské obce Podblanicka, která je významná bohatou historií i aktivním životem současnosti.

Podle oficiálních údajů z archívů pochází první písemná zmínka o Veliši z poloviny čtrnáctého století, kdy je jako Pán na Veliši uveden Jan Očko z Vlašimi. V nejstarší dochované kronice obce ze začátku dvacátého století se zase můžeme dočíst, že na místní faře existoval

záznam z poloviny století třináctého. Ten pojednával o stavbě kostela sv. Josefa, jenž je dnes chráněnou kulturní památkou.

V šestnáctém století měla Veliš sto dvacet obyvatel a největšího rozkvětu dosáhla obec koncem devatenáctého století. Tehdy zde, podle sčítání lidu v roce 1890, žily více než tři stovky obyvatel. Dnes je Veliš domovem pro zhruba sto čtyřicet lidí a společně s obcí Nesperey, Lipiny a Sedlečko má stejně obyvatel, jako samotná Veliš na počátku dvacátého století.

Za zmínku také stojí současnost obce v Kraji blanických rytířů, které se podařilo před dvěma lety získat Zelenou stuhu v rámci středočeské soutěže Vesnice roku. „Za peníze získané v soutěži jsme opravili fasádu na obecním úřadě,“ uvedl starosta obce Petr Mach s tím, že v minulém roce se na další rozvoj obce podařilo získat dotace na opravu komunikací ve výši 1,8 milionu korun, další desetitisíce putovaly na vybavení obecní knihovny a dotace pomohly vylepšit také sociální zázemí fotbalového

hřiště. Letos chtějí ve Veliši vybudovat například cyklostezku do Ostrova, opravit farní zed a revitalizovat zeleň v okolí hřbitova.

Přestože cyklotrasa Po stopách blanických rytířů pokračuje jiným směrem, po silnici do Louňovic p. Bl., stojí za to krátce navštívit také Nesperey s původní patrovou tvrzí, která už hodně pamatuje.

„Kamenná stavba čtyřúhelníkovitého půdorysu na břehu rybníka byla později přestavěna na sýpku,“ řekl starosta Petr Mach. Notně poni-

čenou stavbu před časem zakoupil soukromý majitel, který ji vyrval ze spárů času a zachránil před totální devastací osazením nové střechy.

Malé odbočení z cyklotrasy Po stopách blanických rytířů stojí za to. Dává nahlédnout do běžného života malebných vesniček, které dbají nejen na svou historii, ale také na úpravu veřejných prostor a společenských, kulturní i sportovní život na venkově.

Ratměřice jsou ideálním místem pro rekreaci a výlety

Ratměřice – Obec s dvě stě šedesáti stálými obyvateli, ležící necelých deset kilometrů západně od bájně hory Blaník, se může pochlubit mnoha zajímavostmi a rozhodně stojí za to ji navštívit. Turistům nabízí historické a sakrální památky, rozmanitou okolní přírodu s množstvím lesů, remízků, rybníků a luk, zámecký park s dvojicí ojedinělých sekvojovců obrovských

a spoustu aktivit, které tu během turistické sezony i mimo ni zdejší organizace a spolky pořádají.

„Máme zde naučnou stezku. Je dva kilometry dlouhá a jsou na ní tři zastavení s informačními panely o okolních zajímavostech. Nechybí ani další mobiliář,“ řekl starosta Ratměřic Viktor Liška. Naučná stezka vznikla prodloužením stezky Po stopách bitvy

u Jankova až do Ratměřic. Vznikl tak ucelený okruh, kde si návštěvníci mohou lépe vybrat trasu dle svých možností. Návštěvníci Ratměřic při procházení stezky mohou obdivovat dvojici mohutných sekvojovců, které jsou největší svého druhu v Čechách. Jejich koruna sahá do výše čtyřicet metrů a obvod měří bezmála pět metrů.

„V současnosti dokončujeme zázemí pro prezentaci a činnost místního sboru dobrovolných hasičů. Jeho součástí by měla být i unikátní expozice historické hasičské techniky, které vévodí ruční stříkačka,“ doplnil Viktor Liška s tím, že technika bude vidět i z návsi za prosklenými vraty.

Typickými architektonickými prvky v Kraji blanických rytířů jsou boží

muka, kříže a kapličky. V okolí Ratměřic je jich patnáct a cesta za nimi je námětem pro pěkný pěší výlet, který měří asi deset kilometrů, ale dá se i individuálně upravit.

Ratměřice si dodnes zachovaly svůj typický venkovský ráz charakteristický pro krajinu Podblanicka a jsou proto ideálním místem pro rekreaci a turistické výlety. Územím obce prochází několik dobře značených pěších turistických tras Klubu českých turistů.

V letošním roce bude opraven kostel svatého Havla, na který se podařilo obecnímu úřadu získat devadesátiprocentní dotaci z evropských fondů. „Vznikala tak i myšlenka na využití kostela nejen pro církevní účely,“ uvedla projektová manažerka regionu Eliška Zemanová.

Místní farář dokonce navrhl, aby byla stavba od jara do podzimu otevřená i pro veřejnost. Tím by se obec stala do podzimu, kdy oprava kostela skončí, atraktivnější i pro turisty.

„Také letošní letní sezona bude plná aktivit. V úvodu července bude opět otevřena galerie Na plotě výtvarníka Vladimíra Vondrejse a jeho přátel, v polovině srpna uskutečneme unikátní představení Hasičská fontána, kdy budou hasičské stříkačky fungovat na vážnou i současnou hudbu,“ pozval na pouťové slavnosti starosta Ratměřic a dodal, že poslední dva týdny v srpnu se v obci uskuteční další sochařské sympozium a objekty výtvarníků se poté stanou součástí výzdoby obce.

Pravonín vypustil pod horu další cyklorytíře

Podblanicko – Rekordní počet účastníků zaznamenal letošní, v pořadí už čtvrtý ročník akce nazvané Blanický cyklorytíř. Na jeho startu v Pravoníně se sešlo více než dvě stě šedesát cyklistů z různých koutů republiky, aby zde zahájili letošní cyklistickou sezonu na cyklotrase s názvem Po stopách blanických rytířů. Nejmladšímu startujícímu na kratší, desetikilometrové trase, bylo tři a půl roku, a dvaatřítikilometrovou trať kolem bájněho Blaníku pokořili i dva sedmdesátletníci na bicyklech. Do cíle dojeli všichni a po pasování nefalšovaným blanickým rytířem mají právo pyšnit se titulem Blanický cyklorytíř 2009.

„Letošní novinkou byly dvě trasy, z nichž si mohli účastníci vybrat podle náročnosti nebo věku. Jednu jsem připravili pro zdatné cyklisty a druhou pro rodiče s dětmi. Obě cyklotrasy startovaly v Pravoníně,“ informovala manažerka Kraje blanických rytířů

Jarmila Kloudysová. Cyklisty na náročnější trase čekalo dvaatřicet kilometrů kolem hory Blaník, vedoucích stejnojmennou chráněnou krajinnou oblastí. Protože čas není při této akci rozhodující, mohli ti, kteří se rozhodli na Podblanicko zahájit letošní cyklistickou sezonu, využít i sedm odpočív-

kových míst s ilustrovanými legendami o blanických rytířích. Cyklotrasa pro rodiny, dlouhá deset kilometrů, zase zavedla cyklisty do Načeradce a zpět

do Pravonína. Sobotu cyklistům zpřijemňovaly výhledy do členité jarní krajiny plné lesů, luk, remízků a rybníků.

„Uvítali jsme tuto příležitost a rádi jsme se ujali letošní organizace cyklorytíře. Akce je dobrou propagací nejen Pravonína, ale i celého Kraje blanických

rytířů,“ řekl starosta Pravonína Ladislav Hejny s tím, že účastníky oslovila zdejší půvabná krajina a příroda i přátelská povaha místních obyvatel a určitě se sem budou rádi vracet. Pravonínští se předvedli jako vzorní hostitelé a kromě občerstvení a živé hudby v cíli si letos bylo možné pochutnat také na místní specialitě, pravonínských perníčcích.

Region Podblanicka nabídkou služeb a rázovité krajiny vstoupil do povědomí nejen turistů pod názvem Kraj blanických rytířů. Jeho prezentaci zprovozněním cyklotrasy a turistické ubytovny umožnila i dotace z fondů Evropské unie, která uhradila tři čtvrtiny z devítimilionového projektu.

„Dokázali jsme, že na evropské peníze mohou dosáhnout i ty nejmenší obce. Zkvalitní tak své

služby a přilákají do regionu další návštěvníky,“ informoval projektový manažer Petr Zapletal.

Organizátorem letošního zahájení cyklistické sezony v Kraji blanických rytířů byl Pravonín ve spolupráci s Českým svazem ochránců přírody ve Vlašimi a dalšími obcemi, ležícími na cyklotrase.

„Příští ročník by mohl startovat z Louňovic nebo Veliše, které ještě cyklorytíře nepořádaly,“ doplnila Jarmila Kloudysová, s tím, že otvírat by se mělo také farní muzeum v Kondraci a tak ze hry není ani tato turistům nakloněná obec.

Vlašimský rys Míša oslavil kulaté jubileum

Vlašim – Vrátili jste se právě z procházky zámeckým parkem či prohlídky muzea a děti, které byly s vámi, se tak trochu nudily? Můžete jim udělat radost návštěvou Stanice pro handicapované živočichy ČSOP Vlašim. Ta se nachází jen pár kroků od Vlašimské brány, na druhé straně ulice. Ve stanici je umístěna celá řada živočichů, kteří jsou dočasnými pacienty nebo trvalými handicapci a slouží zde mimo jiné i pro ekologickou výchovu dětí a mládeže. Miláčkem dětí a současně největší šelmou umístěnou ve stanici je rys Míša, čerstvý jubilant, který se ve výborné kondici dožil desátých narozenin. Kočkovitá šelma se během let stala největším magnetem návštěvníků záchranné stanice v Podblanickém ekocentru.

„Míša se narodil v zoologické zahradě v Olomouci. U nás je už sedm let

a získali jsme jej od soukromého chovatele. Protože byl odmala v úzkém kontaktu s lidmi, není plachý a nemůže být vypuštěn do volné přírody,“ říká ošetřovatelka Zuzana Pokorná s tím, že roční náklady na péči o Míšu přijdou zhruba na osm tisíc korun.

Pogratulovat rysu ostrovidovi přišly hned po ránu do stanice děti s maminkami z ekologického sdružení Breberky. Pro Míšu jsou ale narozeniny běžným dnem a žádný speciální dort pro něj ošetřovatelé nepřichystali. „Nejraději má kuřecí maso, kterým ho krmíme,“ okomentovala Míšův jídelníček Zuzana Pokorná. Vlašimský rys má k dispozici dva výběhy a na první pohled je vidět, že se mu ve stanici daří dobře. Je mohutnější než bývá rys ve volné přírodě. Ošetřovatelky odhadují jeho váhu na padesát kilogramů.

Vydejme se za památnými stromy Podblanicka

Podblanicko – Zajímavým tipem na výlet může být celodenní putování za památnými stromy Kraje blanických rytířů. Za velikány, kteří jsou němými svědky historických událostí regionu, pamatují všelijaké rozměry počasí a svědčí o minulé i současné péči o krajinu, se můžeme vydat pěšky, ale třeba i na kole. Výpravu můžeme zahájit například ve vlašimském zámeckém parku.

„Za památné stromy, jejich skupiny nebo stromořadí je možno prohlásit dřeviny vynikající svým vzrůstem, věkem, významné krajinné dominanty, zvláště cenné dřeviny a také dřeviny historicky cenné. Dřeviny, které jsou památníky historie, připomínají historické události nebo jsou s nimi spojeny různé pověsti a báje,“ vysvětlil Karel Kříž z ČSOP Vlašim, který se ochrání a ošetřování památných stromů věnuje.

Poblíž vstupu do zámeckého parku u Vlašimské brány zaujme vzrostlá

lípa malolistá s více než čtyřmetrovým obvodem kmene. Pokračujeme-li dál kolem zámku, uvidíme řadu vzácných dřevin, které tu v poslední době vysázeli pracovníci ČSOP Vlašim.

Dojeme-li až k hlavní cestě, nemůžeme přehlédnout mohutný dub letní s obvodem kmene 490 centimetrů.

„Tento dlouhověký druh tvoří základ sadové úpravy horní části parku. Silné kmeny a rozeklané koruny jsou působivé i bez olistění. Některé z exemplářů pamatují ještě původní oboru a jejich stáří se odhaduje na tři sta let,“ uvedl zástupce ochránců. Postupujeme dál parkem a objevujeme mohutné jírovce, jasan ztepilý, borovicí vejmutovku, platany, jilmy, habry, javor klen a nejmohutnější z dubů letních s téměř sedmimetrovým obvodem kmene.

Vrátíme-li se o několik desítek metrů zpět, narazíme na liliovník tulipánokvětý a další mohutné duby nás dovedou až ke Starému hradu.

„Při péči o památné stromy je nutno vycházet ze znalostí řady vědních oborů od biologie, přes technické disciplíny až po historické vědy, umění, estetiku, etiku ale i psychologii vztahu

člověka ke stromům,“ připomněl Karel Kříž s tím, že v současné době je nutné nejen chránit jednotlivé památné stromy, ale chránit památné stromy jako nedílnou a významnou součást kulturní krajiny. Při naší vycházce můžeme zůstat dál ve stínu mohutných velikánů, kterých je v sedmdesátihektarovém parku více než dost, nebo se posunout za zajímavými dřevinami o kousek dál.

Hned za Vlašimi, v Bolince, odbočíme vpravo podél lesního porostu. Cesta nás po chvíli dovede až ke kapli Loreta. Tady nalezneme největší, sedmeré stromořadí vzrostlých lip. Dáme-li si tu práci, napočítáme jich tu čtyřiaosmdesát. Před hájovnou roste ještě devět dubů letních a nejsou to také žádní drobečkové. Za pozornost stojí i dvojice douglasek u nedaleké hájovny Loreta. Dominantou při silnici do dvora Čechov je veliký dub letní s šestimetrovým obvodem kmene.

Ať se vydáme kterýmkoliv směrem, v každé obci najdeme nějaký ten památný nebo zvláštní strom. Většinou je lidé sázeli poblíž kapliček a křížků, aby si tu v jejich stínu mohli odpočinout. K některým památným stromům se váží i zajímavé rodové historky. Ty se nejspíš dozvíte od místních starousedlíků. Pokračovat v cestě za mlčenlivými pamětníky tak můžeme například do Právnína, kde u kapličky rostou památné lípy. Můžeme se vydat i za cypřiškem u tvrze v Částrovičích, obří lípou malolistou u Olešné nebo putovat za Velkým mnicichem, jak se jmenuje obrovitý smrk ztepilý na vrcholu Malého Blaníku v kapli sv. Máří Magdaleny. Všude na zdejších samotách, na rozcestích, u cest a silnic, u kostelů a kapliček, na návsích, hřbitovech, selských dvorech zastihneme tyto živé svědky minulosti, kteří tkví hluboko v půdě svými kořeny a připomínají tak citové spojení majitele rodné půdy a stromů.

Radovan Cáder: Muzejní sezona bude opět pestrá

Přestože na nádvoří vlašimského zámku, v němž sídlí Muzeum Podblanicka, panuje čilý stovební ruch, mohou turisté a návštěvníci Vlašimi bez obav ostoupit do zámeckých prostor a obdivovat se stálým či dočasným expozicím muzea, v jehož čele stojí historik, muzejník a současný ředitel v jedné osobě Radovan Cáder.

Kolik návštěvníků za rok navštíví Muzeum Podblanicka?

Letos jsme již popáté zahájili sezonu Zámeckou muzejní nocí, která proběhla 11. června. Její součástí byl, kromě tradiční možnosti prohlédnout si muzejní expozice a výstavu v nočních hodinách, také bohatý doprovodný program. Mimo jiné v jeho rámci probíhá výstava nazvaná Vesečtí z Vesce, která bude ve vlašimském zámku k vidění po celé léto. Je věnována dlouhé a zajímavé historii jednoho z drobných šlechtických rodů z Podblanicka. Výstavu pořádáme ve spolupráci se Státním okresním archivem v Benešově a především s příslušníky rodu Veseckých, kteří žijí na Podblanicku do dnešních dnů. K vidění jsou předměty, které se váží k ro-

dině Veseckých z Vesce a k historii míst, která jsou s rodem spjata.

Jaké další akce jste na léto pro návštěvníky ještě přichystali?

V letošním roce připravujeme na začátek prázdnin, a sice 6. července, akci nazvanou Vostrovecké slavení. Ta by měla být zajímavým připomenutím dějin vlašimského zámku. Na definici podobě scénáře se ještě pracuje, ale návštěvníci se určitě mají na co těšit. Součástí slavnosti v renesančním duchu bude například vystoupení šermířů a mušketýrský výcvik, k vidění budou repliky historické dobové módy, k ochutnání budou připraveny staročeské dobrotky a zazní i renesanční hudba. Kromě toho si návštěvníci budou moci

vyzkoušet také historická řemesla a pro děti budou připraveny středověké hry. Rádi bychom v případě úspěchu na akci v příštích letech navázali a vytvořili tak novou tradici.

Prázdniny v muzeu asi tedy nejsou ve znamení volna pro muzejní pracovníky?

To v žádném případě, naopak. Snažíme se, aby se návštěvníkům u nás v muzeu líbilo a aby se k nám rádi vraceli. A aby tomu tak skutečně bylo, musíme svou nabídku neustále zpřesňovat a rozšiřovat. A kromě toho v letních měsících již připravujeme také akce, které se uskuteční na přelomu léta a podzimu, například Dny evropského kulturního dědictví nebo Den Středočeského kraje.

Takže i letos se obyvatelé a návštěvníci mohou těšit na Dny evropského kulturního dědictví?

Pochopitelně. Tradičně proběhnou v druhé polovině září a stejně jako v uplynulých letech u závěru letní sezony vlašimský zámek a park ožijí celou řadou akcí, na kterých spolupracuje muzeum stejně jako například na Dni Země nebo Májových slavnostech s městem Vlašim, Podblanickým ekocentrem ČSOP, Podblanickým infocentrem a Podblanickou galerií. A jejich největší ozdobou v letošním roce bude doufejme nově zrekonstruované nádvoří vlašimského zámku.

Pozvánka na zajímavé akce v regionu

Datum	Akce	Kdy kontakt	Pořadatel	Místo pořádání akce
16.6.–28.8.	Výtvarná recese	po dohodě na tel.: 317 845 169	ČSOP Vlašim	Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim
4. 7.	Šťovík – country festival	od 14:00	SDH Křížov	budova bývalé školy v Křížově
25. 7.	Pohádkové léto ve Vlašimi – Pejsek a kočička	od 18:30	KD Blaník Vlašim	Zámecký park Vlašim – při nepřízni počasí KD Blaník
1. 8.	Pohádkové léto ve Vlašimi – Stolečku prostří se	od 18:30	KD Blaník Vlašim	Zámecký park Vlašim – při nepřízni počasí KD Blaník
8. 8.	Pohádkové léto ve Vlašimi – Sněhurka	od 18:30	KD Blaník Vlašim	Zámecký park Vlašim – při nepřízni počasí KD Blaník
8. 8.	Pouťová veselice na návsi	od 20:00	SDH Nesperry	Obec Nesperry
15.–16. 8.	Sraz rodáků k výročí založení Louňovic – 860 let	15. 8. od 9:00 16. 8. od 8:30	Městys Louňovice p. Bl. ve spolupráci s místními spolky	Městys Louňovice p. Bl.
15. 8.	Pohádkové léto ve Vlašimi – Pinocchio	od 18:30	KD Blaník Vlašim	Zámecký park Vlašim – při nepřízni počasí KD Blaník
15. 8.	Pouťová zábava	od 20:00	SDH Louňovice p. Bl.	Městys Louňovice p. Bl. – zámek
16. 8.	Mše a pouťové procesí	od 14:00		Obec Ratměřice
16.–30. 8.	Sochařsko-malířské sympozium	zahájení 16. 8. od 15:00, dále denně 9:00–17:00, 30. 8. vernisáž od 16:00	Obec Ratměřice	Obec Ratměřice
22. 8.	Pohádkové léto ve Vlašimi – O princezně a drakovi	od 18:30	KD Blaník Vlašim	Zámecký park Vlašim – při nepřízni počasí KD Blaník
22. 8.	Pohádkové léto ve Vlašimi – Lásky a nelásky z Dekameronu	od 20:00	KD Blaník Vlašim	Zámecký park Vlašim – při nepřízni počasí KD Blaník
29. 8.	Pochod na Velký Blaník	od 10:00	Rádio Blaník	Obec Kondrac
30. 8.	Tradiční štěpánská pouť	od 10:00	Město Trhový Štěpánov	Město Trhový Štěpánov
28.–30. 8.	Bonsaje a práce japonoložky	otevřeno denně od 9:00 do 16:00 po dohodě tel. 608 558 788	Muzeum Štěpánovska	Město Trhový Štěpánov
4. – 5. 9.	Popenec – hudební festival	pátek 19:00–23:00, sobota 11:00–15:00	ICSS Odlochovice	Zámek Odlochovice – park
13. 9.	Pouť na Lorete	od 9:00		Loreta u Vlašimi
15.–30. 9.	Výstava kresleného humoru Ekofór	otevřeno po dohodě tel. 317 845 169	ČSOP Vlašim	Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim
26. 9.	Výstava hub	od 10:00	Správa CHKO Blaník	Městys Louňovice p. Bl.
26. 9.	Svatováclavské slavnosti	od 9:00	Městys Louňovice p. Bl.	Městys Louňovice p. Bl.